

ACC. N:R M. 14699: 1-3.

Landskap: Öland ..... Upptecknare: Fritz Carlsson, Alby Skälöv
Härad: Mäckleby ..... Berättare: " " "
Socken: Stenåsa ..... Berättarens yrke: f. d. lantbr. o. wämndeman
Uppteckningsår: 1959 ..... Född år 1881 i Stenåsa

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Julbröd. s. 1-3.

Lu F 25.

Julbröd

L. N. F. 25

- 1/ Till vardagslag användes vid tiden omkring
Svechtifestet, fastid bröd av sammalen råg
formen var rund. Junga hål i mitten förekom
De kallades hett enkelt "Brödkakor"
- 2/ Till julen bakades dels "Lagū rågbröd" =
Rågmyölet rördes samman i kokande vatten.
och dels Pinnatet = siktat rågmyöl. "Pinnatet bröd"
samt "Back kakor" av rågmyöl, lungifår hälften
så stora som de vanliga bröden. Dessa vara
avsedda som julgåvor till de fattiga barn som
alltid om julen kommo till bondgårdarna, få än
få bröd till jul. Kakor som bakades till jul
vara "Tringlor", "Lusskakor", "Julbutter", även
Julgubben, hästen, Julbocken och ryggen.
Kärtin används del av vete mjöl. Hovsten än
baka dessa julbröd hade nog gåva från mor
till dotter. och de förekom ej vid råg å annan

L. N. F. 25
1.

- 2
 tillfälle under året än jul. Ledermans fäns
 västar med ryttare av bröd, än bröps i affärerna
- 3 Vid jul bakades flera "bak" Wagners stads
 2. a 3 gånger efter varandra. Det skötte länge,
 hur länge var ej bestämt. Det förvarades i en
 "brödburna" som hängdes i källaren. med brödkakorna
 ställda på kant intill varandra
- 4 Under den tid som jag minnes, har ej förekommit
 än man bakat bröd, avesta för oxarna. vid värsåder
 men jag har hört ontelas till det bröd som efter
 julbaket blivit gammalt och hårt, givits åt oxarna
 och skulle de härn bli ryggmerligen kraftiga.
- 5 På fläskskivan iutbakats i bröd, har jag sedan
 min barndom en dunkelt minne av.
- 6 Vid jul aftonsmittiden bakades en kög "julhog"
 av bröd till samtliga i mittida deltagande,
 bestående av en skiva uter om de olika slags
 2) bröd som funnos. Samt något äpple, den skidans

fermas. En lys ständes jämte julhögen
vid vedbrändes tillvika

Jenna bekvänt förefans i min barndomsken
i Skagerstad by. Stenåsa socken vid tiden
1890 - 1896 hos Peter Rosengren. och hans hustru
Kajsa-Lena Rosengren. född Nyman. min morfader
och mormoder. och förhållandena voro desamma
även i grannarnas hem. Julbröden som alla
voru runda, voro cirka 25 centimeter i diameter
på en cirka 10 centimeter tjock.

6